

Ekoskolu Globālās Rīcības dienas noslēgušās

Jau trešo gadu Latvijā norisinājās Ekoskolu Globālās Rīcības dienas – no 3.novembra līdz 9.novembrim, veselās nedēļas garumā, Ekoskolas ar dažādiem pasākumiem, akcijām, bet galvenais – ar konkrētu rīcību – apliecināja savas rūpes par vidi un iedvesmoja savus līdzilvēkus rīkoties videi draudzīgi. Šogad Rīcības dienās piedalījās 120 izglītības iestādes visā Latvijā. Rīcības dienas pasaulē notiek divreiz gadā, un ik gadu tajās piedalās vairāk kā desmit miljoni skolēnu.

Skolu ekopadomes tika sagatavojušas ļoti daudzveidīgu pasākumu programmu ar aktivitātēm, kas orientētas ne tikai uz pašiem skolēniem un skolotājiem, bet arī uz vecākiem, pašvaldībām un plašāku sabiedrību. Viens no Rīcības dienu galvenajiem mērķiem ir panākt, lai skolēnu rīkotie pasākumi aizsniedz pēc iespējas vairāk cilvēku, lai ziņas par skolu paveiktajiem, videi draudzīgajiem darbiem izskan pēc iespējas tālāk.

Pasākumu tematika tika izvēlēta katrā skolā, balstoties uz konkrētās skolas interesēm, un protams, arī atbilstoši skolēnu vecuma grupai. Daudz tika rīkots izglītojošu pasākumu – lekcijas un semināri, radošās darbnīcas vai ekskursijas, kā, piemēram, Aizupes pamatskolēni devās izpētīt atkritumu šķirošanas poligonu. Valdemārpils vidusskola rīkoja orientēšanās sacensības skolēnu, skolotāju un pilsētas pārvaldes komandām, kur uzdevumi un pieturas punkti tika saistīti ar dažādām vides tēmām, piemēram, atpazīt koku sugas, noteikt to vecumu, minēt krustvārdu mīklas par putniem, atminēt pilsētas kanalizācijas garumu un citi.

Arī citas skolas izvēlējās rīkot savus pasākumus spēles formā, gatavojot tematiskas galda spēles, konkursus un rotaļas. Skolēni visās vecuma grupās rīkoja talkas un veltīja Rīcības dienas apkārtējās vides sakopšanai – vāca un šķiroja atkritumus, sakopa ābeļdārzus, tīrīja upītes un visos iespējamajos veidos rūpējās par sava skolas pagalma, ciema vai pagasta sakopšanu. Daudzi pievērsās veselīgam dzīvesveidam kā Rīcības dienu tēmai, saistot aktivitātes ar sportošanu svaigā gaisā un veselīgu pārtiku. Tika uzsvērts, ka nozīmīgi ir ne tikai ēst veselīgāk, bet arī atbalstīt vietējos ražotājus un izvēlēties ekoloģiskus vai pašu audzētus pārtikas produktus. Skolēni gatavoja ēdienus, aizvietoja ierastos našķus ar veselīgākiem.

Liela atsauce ir bijusi no reģionu pašvaldībām, uz kurām jaunieši bieži devās, lai vērstu to uzmanību uz videi aktuāliem jautājumiem dažādos veidos – gan aicinot uz diskusiju un piedāvājot problēmu risinājumus prezentācijās, gan cienājot pašvaldības darbiniekus ar veselīgiem un Latvijā audzētiem āboliem, vai liekot tiem izvingroties! Riteņbraukšanai gan kā veselīga dzīvesveida daļai, gan arī labai draudzīgam transporta veidam Ekoskolas pievērsa lielu uzmanību – Liepājas Universitāte rīkoja Velo Draugu pasākumu, riteņbraucienos devās no Limbažu 3.vidusskolas un Irlavas pirmsskolas „Cīrulītis”.

Rīcības dienu ietvaros notika pasākums „Burkāns Politikim”, kas noslēdza Ekoskolu vēstnieku konkursu – jaunieši no Latvijas reģioniem tikās ar Latvijas lielāko partiju politiķiem, lai pārliecinātu pieņemt izaicinājumus nākamās Saeimas sasaukuma laikā īstenot videi draudzīgu un atbildīgu politiku. Tikšanās notika 10.novembrī ES mājā. Vēstnieku atlase sākās oktobrī ar uzsaukumu konkursu, kurā Ekoskolu jaunieši iesūtīja aicinājumu piedalīties Ekoskolu Rīcības dienās. Tika izvēlēti labākie reģionu pārstāvji, kas 1.novembrī, piedalījās iedvesmojošās apmācībās Rīgā, kur Vides Izglītības Fonda eksperti ar prezentācijām un dažādiem vingrinājumiem palīdzēja jauniešiem sagatavoties pārliecināšanas un diskusiju prasmēm. Šīs tikšanās mērķis bija veicināt jauniešu iesaistīšanos politikas procesos, kā arī nodrošināt atbalstu Ekoskolu kustības mērķu sasniegšanai politiskā līmenī. Daļība šajā pasākumā dod jauniešiem iespēju iepazīt lēmumu pieņēmēju darbu, kā arī iespēju pastāstīt par sev svarīgo un

nepastarpināti uzdot jautājumus, toties politiķi gūst priekšstatu par jauniešu uzskatiem un vajadzībām. Sarunā piedalījās E.Tavars (Latvijas Zaļā partija), Mārtiņš Bondars un Māris Trankalis (Latvijas Reģionu apvienība), Einārs Cilinskis (Nacionālā Apvienība), Iveta Žvagiņa (No Sirds Latvijai). Tika apspriestas 4 svarīgas tēmas – pārtika un patēriņš, klimats un enerģija, zaļais iepirkums un atkritumu apsaimniekošana. Sarunas noslēgumā partiju pārstāvji izteica atzinību par jauniešu zināšanu līmeni un augsto kompetenci, uzsvēra, ka jaunieši kā savu Ekoskolu vēstnieki var izdarīt ļoti daudz ko savas skolas un reģiona labā, kā arī pauda atbalstu, solot pievērst lielāku uzmanību vides jautājumiem valdības darbā.

Globālo Rīcības dienu skolu organizētās aktivitātes ir noslēgušās, bet Ekoskolas turpina darboties. Rīcības dienu noslēgumā tiek izvirzīts Zaļais izaicinājums – skolas atskatās uz Rīcības dienu laikā paveikto un izaicina uz videi draudzīgu rīcību. Ko izaicināt, paliek skolu ziņā – pašiem sevi, draugus, vecākus, politiķus vai visu sabiedrību.

Šāda kopīga globāla kampaņa sniedz iespēju Ekoskolām demonstrēt paveikto, veidot sadarbību ar vietējo sabiedrību, izvirzīt plašā sabiedrības uzmanības lokā kādu vides problēmjautājumu, kā arī veidot savstarpējus kontaktus, aptvert un novērtēt Ekoskolu programmas un katras atsevišķās skolas vai Ekopadomes ieguldījumu vides jautājumu risināšanā. Rīcības dienu aktivitātes ir orientētas ilgtermiņā – ar praktisku darbību skolēni izglīto sabiedrību un iedvesmo rūpēties par vidi sev apkārt visa gada garumā.

Programmas „Ekoskolas” darbību atbalsta Latvijas Vides aizsardzības fonds projekta „FEE international programmu darbības nodrošināšana Latvijā 2014.gadā” ietvaros. Programmu Latvijā īsteno [Vides izglītības fonds](#), kas nodrošina visu Starptautiskā Vides izglītības fonda ([Foundation for Environmental Education – FEE International](#)) programmu darbību un attīstīšanu. Projekta „Ekoskolu atbildīga dzīvesveida kampaņa” aktivitātes tiek īstenotas ar Latvijas vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu.

Ekoskolu Rīcības dienas tiek rīkotas projekta „Ekoskolu atbildīga dzīvesveida kampaņa” ietvaros, kas tiek īstenots ar Latvijas vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu. Programmas „Ekoskolas” darbību atbalsta Latvijas Vides aizsardzības fonds projekta „FEE international programmu darbības nodrošināšana Latvijā 2014.gadā” ietvaros. Programmu Latvijā īsteno [Vides izglītības fonds](#), kas nodrošina visu Starptautiskā Vides izglītības fonda ([Foundation for Environmental Education – FEE International](#)) programmu darbību un attīstīšanu. Projekta “Ekoskolu atbildīga dzīvesveida kampaņa” aktivitātes tiek īstenotas ar Latvijas vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu. Vides izglītības fonda darbību atbalsta Islande, Lihtenšteina un Norvēģija projekta “Zaļais izrāviens - Vides izglītības fonda darbības stiprināšana” ietvaros (projekta nr. 2012.EEZ/DAP/MAC/100/6/NAC/074/2014)

Papildu informācija:

Edmunds Cepurītis

Vides izglītības fonds/ Ekoskolu Rīcības dienu koordinators

edmunds.cepuritis@zemesdraugi.lv

Vides izglītības fonds - www.videsfonds.lv, www.twitter.com/videsfonds

Ekoskolas - www.draugiem.lv/ekoskolas

Programmas “Ekoskolas” darbību atbalsta Latvijas Vides aizsardzības fonds projekta " FEE international programmu darbības nodrošināšana Latvijā 2014.gadā “ ietvaros. Projekta “Ekoskolu atbildīga dzīvesveida kampaņa” aktivitātes tiek īstenotas ar Latvijas vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu.

Vides izglītības fonda darbību atbalsta Islande, Lihtenšteina un Norvēģija projekta “Zaļais izrāviens - Vides izglītības fonda darbības stiprināšana” ietvaros (projekta nr. 2012.EEZ/DAP/MAC/100/6/NAC/074/2014)